

Latvijas Republikas Ekonomikas ministrija
Patērētāju tiesību aizsardzības centrs

K.Valdemāra ielā 157, Rīgā, LV – 1013 ♦ tālr. (+371)7388624 ♦ fakss (+371)7388634 ♦ e-pasts: tpkc@apollo.lv

SIA „DnB NORD Līzings”

Reģ.nr.40003659898

Smilšu ielā 6,

Rīgā, LV – 1004

(...)

LĒMUMS
par nevienlīdzīgiem un netaisnīgiem
līguma noteikumiem

2006.gada 24.novembrī

Nr.39-lg

Patērētāju tiesību aizsardzības centrā (turpmāk – *PTAC*) 2006.gada 11.maijā saņemts (...) (turpmāk – *Patērētāja*) 2006.gada 5.maija iesniegums (turpmāk – *Iesniegums*), kurā *PTAC* lūgts izvērtēt *Patērētājas* ar SIA „DnB NORD Līzings” (turpmāk – *Līzings kompānija*) noslēgto Finanšu līzings (nomas pirkuma) līguma Nr.03478 (turpmāk – *Līgums*), kā arī Pirkuma līguma Nr.(...) (turpmāk – *Pirkuma līgums*) par vieglās automašīnas Dacia Logan (turpmāk – *Prece*) iegādi no (...) (turpmāk – *Pārdevējs*), atbilstību patērētāju tiesību aizsardzības likumdošanai.

Iesniegumā norādīts, ka *Pirkuma līguma* un *Līguma* noteikumi neatbilst līgumslēdzēju pušu vienlīdzības principam, vairāki līgumu noteikumu punkti ir formulēti neskaidri, konkrēti norādot uz *Pirkuma līguma* 4.punkta un *Līguma* 2.2., 3.4., 3.9., 6.6., 11.2. apakšpunktu noteikumiem. *Iesniegumā* lūgts *PTAC* izvērtēt iepriekšminēto līgumu atbilstību patērētāju tiesību likumdošanai un netaisnīgus līguma noteikumus atzīt par spēkā neesošiem.

Izvērtējot lietas materiālus, *PTAC* konstatē:

1. 2005.gada 27.jūlijā *Patērētāja* noslēdza Pirkuma līgumu Nr.03478 ar *Pārdevēju* un *Līzings kompāniju*, kā arī Finanšu līzings (Nomas pirkuma) līgumu Nr.03478 ar *Līzings kompāniju*.

2. *PTAC* 2006.gada 7.jūlijā nosūtīja *Līzings kompānijai* skaidrojuma pieprasījumu par *Līgumā* nenorādīto gada procentu likmi, ietverto šķērējtiesas klauzulu un *Līguma* 2.2, 3.1., 3.4., 3.11., 4.9., 6.5., 6.6., 6.7., 7., 10.1.10., 10.1.11., 10.1.12., 10.6., 10.10., 10.13.apakšpunktiem. 2006.gada 4.septembrī *PTAC* saņēma *Līzings kompānijas* paskaidrojumu (turpmāk – *Paskaidrojums*). *Paskaidrojumā* *Līzings kompānija* sniedza **sekojošu skaidrojumu:**

2.1. Saskaņā ar *Patērētāju tiesību aizsardzības likuma* (turpmāk – *PTAL*) 6.panta ceturto daļu, būtiski ir noskaidrot līguma juridisko dabu. *Līzings kompānija* nepiekrīt *PTAC* viedoklim, ka *Līgums* vērtējams kā nomaksas pirkuma līgums, kas ietver arī nomas un īres pazīmes un līdz ar to apspriežams pēc *Civillikuma* normām, kas regulē nomaksas pirkumu, nomu vai īri. *Līzings kompānija* norāda, ka nav pamata saistīt līzingu ar kādu *Civillikumā* regulētu līguma veidu, jo tas uzskatāms par īpaša veida līgumu.

Līzings kompānija atsauca uz Augstākās tiesas Senāta 2002.gada 27.februāra spriedumu Lietā Nr. SKC-118., kurā norādīts, ka atgriezeniskā līzings līguma

saistības nav tieši regulētas *Civillikumā*, tādēļ šo saistību regulējums nosakāms pašā līgumā.

Finanšu līzings nav speciāli regulēts normatīvajos aktos. Līdz ar to likumdevējs atstājis finanšu līzīga līguma saturu noteikt pašiem līdzējiem, speciāli nenosakot līdzēju tiesības un pienākumus. Savukārt līguma brīvības princips, kas ir Latvijas civiltiesību pamatā, dod līdzējiem iespēju noslēgt jebkāda satura līgumus, ciktāl tie nenonāk pretrunā ar likumiem;

2.2. Līzīga devēja un Līzīgaņēmēja attiecībām, kas veidojas uz Līzīga līguma pamata, ir galvenokārt finansiālais raksturs. Finanšu līzings ir vērtējams kā finanšu darījums, kas pēc savas ekonomiskās būtības ir līdzīgs kreditēšanai. *Līzīga kompānija* norāda uz finanšu līzīgam raksturīgo finansēšanas funkciju (līzīga devējs neatbild par lietas trūkumiem, un līzīgaņēmējs ir tiesīgs visas ar līzīgu objektu saistītās prasības iesniegt tieši pārdevējam) un pilnīgas amortizācijas (visu līzīga devēja izdevumu atlīdzināšanas) principu, kas būtiski atšķir finanšu līzīgu no nomas (īres);

2.3. PTAC norādītā gada procentu likme atbilstoši 1999.gada 13.julija Ministru Kabineta Nr. 257 „*Noteikumi par patērētāja kreditēšanas līgumu*” (turpmāk – *Noteikumi*) prasībām tiks iekļauta finanšu līzīga līgumos sākot ar 2006.gada 1.septembri;

2.4. *Līguma* Speciālajos noteikumos iekļautā šķīrējtiesas klauzula nav uzskatāma par netaisnīgu līguma noteikumu, jo gadījumā, ja patērētājs vēlas celt prasību pret *Līzīga kompāniju*, viņam nav liegta iespēja vērsties ar šo prasību vispārējā jurisdikcijas tiesā.

Šķīrējtiesas klauzula ir ietverta *Līguma* Speciālajos noteikumos, lai īpaši vērstu patērētāju uzmanību uz to, ka strīdi, kas rodas par *Līgumu* vai izpildīšanu var būt nodoti izskatīšanai šķīrējtiesā.

Atbilstoši šķīrējtiesas klauzulai, ja strīds tiek nodots izskatīšanai šķīrējtiesā, tad konkrēto šķīrējtiesnesi ieceļ Latvijas Komerčbanku asociācijas šķīrējtiesas priekšsēdētājs, tādējādi nodrošinot strīda objektīvu izšķiršanu.

Līzīga kompānija vērš uzmanību uz Satversmes tiesas 2005.gada 17.janvāra spriedumu Lietā Nr.2004-10-01, kurā nav norādīts, ka strīds, kurā viena puse ir patērētājs, vispār nav izšķirams šķīrējtiesā;

2.4. Attiecībā uz *Līguma* 2.2., 3.4. un 3.11.apakšpunktiem *Līzīga kompānija* norāda, ka atšķirībā no nomas, līzīga līgumā līzīga objektu izvēlas līzīgaņēmējs un šā iemesla dēļ atšķirībā no nomas līguma, līzīga devējam nav jāuzņemas atbildības par lietas trūkumiem. No līzīga objekta *Pirkuma līguma* izrietošie prasījumi, kuri līzīgaņēmējam varētu rasties sakarā ar pārdotās lietas trūkumiem vai īpašībām, līzīgaņēmējam būtu jāceļ pret preces pārdevēju. Tādējādi *Pirkuma līguma* 4.2.apakšpunktā ir noteikts, ka *Līzīga kompānijai* un līzīgaņēmējam ir solidāras prasījuma tiesības pret pārdevēju sakarā ar pirkuma priekšmeta trūkumiem un īpašībām. Līdz ar to *Līguma* noteikums par to, ka atbildība par līzīga objekta trūkumiem ir jāuzņemas līzīgaņēmējam, atspoguļo Līzīga darījuma būtību un nevar tikt uzskatīts par pretrunīgu;

2.5. *Līguma* 3.1.apkšpunkta noteikumi neierobežo līzīgaņēmēja kā patērētāja tiesības saskaņā ar PTAL 5.panta otrās daļas 4.punktu, jo nav pretrunā ar līgumslēdzēju pušu tiesiskās vienlīdzības principu, un nenosaka, ka patērētājs atsakās no savām likumīgajām prasībām. Līzīgaņēmējs saglabā savas tiesības izvirzīt prasījumus un celt pretenzijas sakarā ar *Pirkuma līguma* noteikumiem pret līzīga objekta pārdevēju;

2.6. *Līguma* 4.9.apakšpunkta noteikumi attiecās uz gadījumiem, ja līzings objekta lietošanas neiespējamība vai kavējums ir saistīts ar līzings objekta trūkumiem vai īpašībām, par kuriem atbilstoši *Pirkuma līgumam* ir atbildīgs līzings objekta pārdevējs, tad saskaņā ar *Pirkuma līguma* 4.2.apakšpunktu *Līzings ņēmējs* ir tiesīgs pieteikt savus prasījumus tieši līzings objekta pārdevējam;

2.7. *Līzings kompānija* attiecībā uz *Līguma* 6.5.apkšpunktu norāda, ka iepriekšminētajā apakšpunktā noteiktais līzings ņēmēja parāds veidojas no visiem nesamaksājamiem līzings maksājumiem, procentiem un citiem līguma maksājumiem, kas tiek aprēķināti par laika posmu līdz apdrošināšanas atlīdzības saņemšanas dienai. *Līzings kompānija* vērš uzmanību uz apstākli, ka ar terminu „*līzings maksājumi*” *Līgumā* tiek saprasti tikai maksājumi, kas noteikti *Līguma* 1.1.11.apakšpunktā, savukārt līzings maksājumos nav ietverti „*procenti*”, kas ir definēti *Līguma* 1.1.19.apakšpunktā. *Līguma* 6.5.apkšpunktā noteiktajos gadījumos procenti tiek aprēķināti tikai līdz brīdim, kad *Līzings kompānija* ir pilnīgi atlīdzināti izdevumu līzings objekta iegādei;

2.8. *Līguma* 6.6.apkšpunktā paredzētais attiecās uz gadījumiem, kad līzings objekta nozaudēšana ir notikusi līzings ņēmēja vainas dēļ, vai arī tādēļ, ka līzings ņēmējs nav izpildījis *Līguma* noteikumus un vispār nav veicis līzings objekta apdrošināšanu;

2.9. *Līguma* 7.4.apkšpunkts norāda uz to, ka līzings ņēmējam ir tiesības pirms noteiktā termiņa veikt vienu vai vairākus līzings maksājumus, uz pirmstermiņa atmaksas brīdi samaksājot tikai visus atlikušos līzings pamatsummas maksājumus. Līzings ņēmējam nav jāmaksā nekādas kompensācijas vai līgumsodi par līzings maksājumu pirmstermiņa atmaksu, izņemot gadījumu, kad līzings pirmstermiņa atmaksa tiek veikta citā dienā, nekā tā, kura noteikta maksājuma grafikā kārtējā līzings maksājuma veikšanai;

2.10. *Līguma* 10.apkšpunktā ietvertās *Līzings kompānijas* tiesības vienpusēji izbeigt *Līgumu* ir likumīgi noteiktas atbilstoši *Civillikuma* 1589.pantam. *Līzings kompānijas* tiesības vienpusēji izbeigt saistības pirms noteiktā termiņa 10.apkšpunktā un tam sekojošos apakšpunktos ir *Līgumā* noteikti pielīgtas. Attiecībā uz *Līguma* 10.1.11.apakšpunktu, *Līzings kompānija* norāda, ka normatīvajos aktos nav atrodams aizliegums kreditoram brīvi izvēlēties saistību izpildes nodrošināšanas līdzekļus pēc saviem ieskatiem;

2.11. Attiecībā uz *Līguma* 10.1.10.apakšpunktu *Līzings kompānija* norāda, ka tā patur tiesības vienpusēji izbeigt *Līgumu*, ja līzings ņēmējs ir pārkāpis kādu no *Līguma* noteikumiem un pēc *Līzings kompānijas* brīdinājuma pārkāpumu nav novērsis. Līzings ņēmējam pēc *Līzings kompānijas* brīdinājuma saņemšanas 30 dienu laikā ir tiesības pārkāpumus novērst vai arī izteikt iebildumus par brīdinājumā norādītajiem pārkāpumiem.

PTAC izvērtējot lietā esošos materiālus, **secina**, ka:

1. Atbilstoši *PTAL* 6.panta ceturtajai daļai, *PTAC* uzsākot *Līzings kompānijas* patērētājiem piedāvāto *Līgumu* izvērtēšanu ir ņēmis vērā sekojošus aspektus – normatīvo regulējumu attiecībā uz patērētāju kreditēšanu, *Līzings kompānijas* sniegtā pakalpojuma raksturu, *Līguma* noslēgšanas apstākļus, iekļauto informāciju un *Līguma* noteikumus attiecībā uz *patērētājiem*;

1.1. No *Līguma* izriet, ka *Līzings kompānija* kreditē patērētāja izvēlēto līzings objekta iegādi un īpašuma tiesību pāreja uz patērētāju ir obligāts priekšnoteikums, līdz ar to konkrētais līgums ir uzskatāms par patērētāja kreditēšanas līgumu, tādējādi uz

tiesiskajām attiecībām starp *Līzinga kompāniju* un *patērētājiem* attiecināmi *PTAL* noteikumi;

1.2. Izvērtējot *Līzinga kompānijas* sniegtā pakalpojuma raksturu *PTAC* norāda, ka saskaņā ar *PTAL* 8.panta pirmo daļu, patērētāja kredītēšanas līgums ir līgums, kura ietvaros kreditors piešķir vai apsola piešķirt patērētājam kredītu atlikta maksājuma, aizdevuma vai citas līdzīgas finanšu vienošanās veidā. No minētā panta izriet, ka līguma ietvaros par kredītu var tikt uzskatīts aizdevums, atlikts maksājums vai cita līdzīga finanšu vienošanās. *PTAL* 8.panta ietvaros, ar kredītu, kas tiek piešķirts, kā aizdevums tiek saprasts aizdevuma līgums *Civillikuma* 1934. panta izpratnē, ja aizdevuma līgumā ir pielikti procenti, kā arī kredīts jeb finanšu kredīta līgums, *Kredītiestāžu likuma* 1.panta 5.punkta izpratnē.

Tiesību literatūrā līzinga līgums tiek definēts, kā konsensuāls atlīdzības līgums, saskaņā ar kuru viena puse (līzinga devējs) apsola iegūt īpašuma tiesības uz otras puses (līzingaņēmēja) izraudzītu lietu (turpmāko līzinga objektu) un nodot to līzingaņēmējam lietošanā, pretī saņemot zināmu līzinga maksu. Savukārt, finanšu līzinga līguma gadījumā īpašuma tiesības uz līzinga objektu līzingaņēmējs var iegūt, līzinga līgumā iepriekš noteiktajā kārtībā nomaksājot līzinga objekta vērtību un izpildot pārējās līgumā paredzētās saistības ar līzinga devēju (Leja L. *Līzinga izpratne un pielietošana Latvijā un Eiropā I*, Likums un Tiesības, 2003., nr.1).

Līzinga līgumu par patērētāja kredītēšanas līgumu, ir atzinusi arī Satversmes tiesa 2005.gada 17.janvāra spriedumā lietā Nr.2004-10-01. Satversmes tiesa 9.3.2.apakšpunktā ir norādījusi, ka *PTAL* nodrošinātā patērētāju tiesību aizsardzība ir plašāka, nekā tas tiek uzskatīts, jo, piemēram, *patērētāju kredītēšanas (līzinga)* un lielākoties īres līgumi ir uzskatāmi par patērētāju līgumiem;

1.3. *Paskaidrojumā Līzinga kompānija* norāda, ka nepiekrīt *PTAC* viedoklim, ka Līzinga līgums ir vērtējams kā nomaksas pirkuma līgums, kas ietver arī nomas pazīmes. Iepriekšminēto *Līzinga kompānija* pamato ar L.Liepas viedokli, ka: „*kvalificējot finanšu līzingu kā nomaksas pirkumu netiktu pamatota līzingu procentu esamība un līzinga devēja tiesības prasīt visu izdevumu atlīdzināšanu, jo pārdevējam peļņa taču ir jāgūst no lietas pārdošanas, nevis, kā tas ir finanšu līzingā, no finansēšanas*”. Papildus *Paskaidrojumā* norādīts uz Augstākās tiesas Senāta 2006.gada 27.februāra spriedumu lietā SKC – 118, kurā teikts, ka: „*.....atgriezeniskā līzinga līguma saistības nav tieši regulētas Civillikumā, tādēļ šo saistību regulējums nosakāms pašā līgumā. Domājams, ka šis Augstākās tiesas Senāta secinājums par atgriezenisko līzingu, kas ir viens no līzinga veidiem, attiecināms arī uz līzingu kā tādu un līdz ar to uz finanšu līzingu kā līzinga veidu*”.

Atbildot uz šo *Līzinga kompānijas* argumentu, *PTAC* citē izvilikumu no iepriekšminētā Augstākās tiesas Senāta 2006.gada 27.februāra sprieduma lietā Nr. SKC – 118: „*līzinga līgums nav uzskatāms tikai par aizdevuma līgumu, kas nosaka kreditora un parādnieka saistības, tāpat tas arī nav tikai līgums par mantas lietojumu, ko regulē nomas, īres vai patapinājuma līgumi. Līzinga līgumā paredzētais bankas kredīts un mantas iegāde ar tās lietojuma piešķiršanu līzingaņēmējam un saistību atmaksāt kredītu, lai iegūtu līzinga objektu īpašumā, veido kompleksas šī darījuma dalībnieku saistības, kas nav atraujamas viena no otras*”.

Tajā pašā laikā arī L.Liepa norāda, ka: „*Turklāt ar līzingu mūsdienās tiek saprasta nevis triviāla ilgtermiņa noma, bet gan perspektīvās finansēšanas jauna, netradicionāla, specifiska papildu sistēma, kuras dalībnieki ir savstarpēji saistīti ar uzticības, pirkšanas – pārdošanas, piegādes, nomas, lietošanas, glabāšanas un, iespējams, arī ar citām attiecībām*”.

Līdz ar to Līzings ir vairāku saistību kopums, no kā izriet gan pirkšanas – pārdošanas attiecības, gan arī nomas pazīmes;

1.4. Kā jau iepriekš tika minēts un kā to *Paskaidrojumā* norāda arī *Līzings kompānija*, līzings ir līguma noslēgšana, kā arī no tā izrietošās pušu tiesības un pienākumi nav noregulēti ar atsevišķu normatīvo aktu, tomēr uz tiem attiecināmi vispārējie *Civillikuma* noteikumi, kas satur šī specifiskā darījuma veida elementus.

Tomēr neatkarīgi no šā līguma veida *Civillikuma* izpratnē, tam ir piemērojami *PTAL* noteikumi par patērētāju kredīšanas līgumu. Līdz ar to *Līzings kompānijai* šajā gadījumā jāievēro gan attiecīgās vispārīgās *Civillikuma* normas, gan speciālās *PTAL* normas;

2. *Līzings kompānija* vērs uzmanību uz apstākli, ka „*Finanšu līzings ir vērtējams kā finanšu darījums, kas pēc savas ekonomiskās būtības ir līdzīgs kredīšanai*”, norādot uz *Līguma* Vispārīgo noteikumu 2.1.un 2.2.apkšpunktiem, kas skaidri atklāj finanšu līzings būtību;

2.1. *Līzings kompānijai* finansējot patērētāja izvēlētas preces iegādi un nododot to patērētāja lietošanā, saskaņā ar *PTAL* 1.panta 2.punktu patērētājam tiek sniegt *pakalpojums PTAL* izpratnē. Līdz ar to saskaņā ar *PTAL* 33.panta trešās daļas noteikumiem līzings devējs nevar atbrīvoties no tiesības atbildības pret patērētāju, pat vienojoties ar trešo personu par trūkumu novēršanu. Tādējādi iepriekšminētās *PTAL* normas attiecās arī *Līguma*, jo saskaņā ar *PTAL* 1.panta 6.punktu *prece ir jebkura lieta, ko piedāvā vai pārdod patērētājam*;

3. Saskaņā ar *Līguma* Speciālajos noteikumos iekļauto **šķīrējtiesas klauzulu**: „*Strīdi, kas rodas par Līzings līgumu vai tā izpildīšanu, tiek nodoti izskatīšanai pēc prasītāja izvēles Latvijas Republikas tiesu iestādēs vai Latvijas Komerčbanku asociācijās šķīrējtiesā Rīgā saskaņā ar šīs šķīrējtiesas statūtiem, reglamentu un nolikumu par Latvijas Komerčbanku asociācijas šķīrējtiesas izdevumiem. Šo dokumentu noteikumi uzskatāmi par ietvertiem šajā punktā. Šķīrējtiesas spriedums ir galīgs, nav pārsūdzams un Līdzējiem obligāts. Šķīrējtiesnešu skaits viens. Šķīrējtiesas izskatīšanas valoda ir latviešu. šķīrējtiesnesi ieceļ Latvijas komerčbanku asociācijas šķīrējtiesas priekšsēdētājs*”;

3.1. Prof.Dr.habil.iur. Kalvis Torgāns 2005.gada 11.janvāra rakstā „*Šķīrējtiesas Latvijā: vajadzīgas radikālas pārmaiņas*” „*Latvijas Vēstneša*” izdevumā „*Jurista vārds*” norāda sekojošo: „*Latvijas šķīrējtiesu reglamentos par pamatu ņemti visautoratīvākie UNICITRAL noteikumi (turpmāk – Noteikumi), un tajos nekādi ierobežojumi ne attiecībā uz dibināšanu, ne šķīrējtiesnešu skaitu, ne šķīrējtiesnešu (arbitru) kvalifikāciju nav atrodami.....Tālāk atzīmēsim, ka šie Noteikumi ir domāti komercstrīdu izskatīšanai, un tur piedāvātā šķīrējtiesas klauzula ir laba komersantam, bet attiecībā uz patērētāju vai nekomersantu vispār varētu būt cita veida klauzula, kas aizsargā vājāko pusi.*”;

3.2. *Paskaidrojumā Līzings kompānija* norāda uz Satversmes tiesas 2005.gada 17.janvāra spriedumu lietā Nr. 2004- 10-01 (turpmāk – *Spriedums*), no kura kā secina *Līzings kompānija* „*iespēja atteikties no tiesībām vērsties valsts tiesā ir pieļaujama, pat vēlama un veicinājama, ja vien šāda atteikšanās notikusi pēc brīvas gribas. Tas no vienas puses, atslogo valsts tiesas, bet no otras puses rada personai papildu priekšrocības, piemēram, procesa ātrāka gaita, zemākas izmaksas, šķīrējtiesnešu profesionāla specializācija, nolēmuma galīgums, iespēja vienoties par procesa norises kārtību, konfidencialitāte u.t.t.*”

Tomēr tajā pašā laikā Satversmes tiesas *Spriedumā* netiek norādīts, ka šķīrējtiesas procesa specifika ir izdevīga patērētājiem. Papildus Satversmes tiesa *Sprieduma* 9.3.2.punktā norāda, ka: „Arī šķīrējtiesām pēc savas iniciatīvas jāizvērtē patērētāju līgumā iekļautas šķīrējtiesas klauzulas spēkā esamība. Taisījušas spriedumu, kas valsts tiesās izrādītos neizpildāms, tās var kļūt atbildīgas pret lietas dalībniekiem par lieka procesa veikšanu.” Līdz ar to Satversmes tiesa ir vērsusi uzmanību uz šķīrējtiesas klauzulu pastāvēšanas problēmām līgumos, kuros viena no pusēm ir patērētājs;

3.3. Kā jau iepriekš tika norādīts strīdus izskatīšana šķīrējtiesā pamatā ir domāta komersantiem, kuriem svarīgāks ir tieši procesa virzības ātrums, nolēmuma galīgums, iespēja vienoties par procesa norises gaitu, kā arī konfidencialitāte. Līdz ar to iepriekšminētie šķīrējtiesas aspekti ir izdevīgi komersantiem, kuriem ilgstoša tiesvedība un iespēja pārsūdzēt tiesas lēmumu bieži vien ir traucējošs aspekts komercdarbībai. Savukārt *patērētājam* ir tieši pretējas intereses, kuras praktiski nav iespējams realizēt šķīrējtiesas procesā, galvenokārt pušu nevienlīdzīgā stāvokļa un sprieduma galīguma dēļ;

3.4. Saskaņā ar *PTAL* 6.panta trešās daļas 7.punktu, par netaisnīgiem līguma noteikumiem uzskatāmi noteikumi, kas: „izslēdz vai kavē patērētāja tiesības vērsties patērētāju tiesību aizsardzības iestādēs vai tiesā, paredz strīdu izskatīšanu tikai šķīrējtiesā”. *PTAC* norāda, ka, lai arī šajā gadījumā ir formāli novērsta neatbilstība *PTAL* 6.panta trešās daļas 7.punkta noteikumiem, tomēr *PTAC* secina, ka arī konkrētās šķīrējtiesas klauzulas sekas ir identiskas ar šķīrējtiesas klauzulas, kas pieļauj strīdu izskatīšanu tikai šķīrējtiesā sekām: prasītājs ir pakalpojuma sniedzējs, prasība tiek celta šķīrējtiesā, un patērētājs nevar „izvairīties” no šķīrējtiesas procesa. Tāda klauzulas redakcija teorētiski paredz (bet praksē tā notiek gandrīz katrā gadījumā), ka var tikt aizskartas tieši tās pašas patērētāja intereses, kuras tiek aizskartas klasiskās šķīrējtiesas klauzulas gadījumā. Šādu viedokli apstiprina arī Administratīvā rajona tiesa (Administratīvās rajona tiesas 2005.gada 12.augusta spriedums lietā Nr. A42241705 (A2417-05/13)), 14.1.punkts) norādot, ka „patērētāja izvēles brīvība varētu realizēties tikai tādā gadījumā, ja šajās [līguma punktā norādītājās] tiesību sargājošajās iestādēs vērstos pats patērētājs. Savukārt gadījumā, ja pakalpojuma sniedzējs.....strīda risināšanai izvēlētos vērsties šķīrējtiesā, patērētājam būtu bijusi liegta izvēles brīvība strīda risināšanas iestādes izvēlē”.. Tādējādi šādi *Līguma* noteikumi nostāda patērētāju savu tiesību realizācijai neizdevīgā stāvoklī un atbilstoši *PTAL* 6.panta trešās daļas 1. un 7.punkta noteikumiem (kontekstā ar *PTAL* 5.panta otrās daļas 5.punkta noteikumiem) atzīstams par netaisnīgu līguma noteikumu;

3. Pirkuma līgumu 4.2.apakšpunkts nosaka: „Pircējam un Līzingaņēmējam ir solidāras prasījuma tiesības pret Pārdevēju sakarā ar Pirkuma priekšmeta trūkumiem un īpašībām. Taču neviens no Līguma noteikumiem, nedod Līzingaņēmējam tiesības izbeigt Līgumu vai prasīt Pirkuma maksas samazinājumu bez Pircēja iepriekšējas rakstveida piekrišanas”;

3.1. Saskaņā ar *PTAL* 28.panta pirmās daļas noteikumiem patērētājam ir noteiktas konkrētas tiesības, ja viņam pārdota vai nodota lietošanā līguma noteikumiem neatbilstoša prece, tajā skaitā prasīt preces cenas samazinājumu vai arī atcelt līgumu;

3.2. *Pirkuma līguma* 4.2.apakšpunkts nosaka, ka *Patērētājam* nav tiesības bez *Līzinga kompānijas* rakstveida piekrišanas izbeigt līgumu vai arī prasīt pirkuma maksas samazinājumu. Līdz ar to gadījumos, kad *Līzinga kompānija* atsaka savu piekrišanu, *Patērētājam* tiek ierobežota iespēja izmantot savas *PTAL* noteiktās tiesības

Līdz ar to saskaņā ar PTAL 6.panta trešās daļas 3.punktu *Pirkuma līguma* 4.2.apakšpunkts ir atzīstams par netaisnīgu līguma noteikumu;

4. Līzings kompānija norāda, ka izvērtējot *Līguma* Vispārīgo noteikumu 2.2., 3.4. un 3.11.apakšpunktus ir jāņem vērā finanšu līzings raksturīgu finanšu līzings finansēšanas funkciju un pilnīgas amortizācijas principu.

4.1. **Līguma 2.2.apakšpunkts:** „Parakstot *Līgumu*, Līzings ņemējs apliecina, ka Līzings ņemējs pats ir izvēlējis Līzings objektu un Pārdevēju, nekādā mērā nepaļaujoties uz Līzings devēja norādījumiem, ieteikumiem, zināšanām vai vērtējumu, līdz ar to Līzings ņemējs uzņemas visu risku, kas saistīts ar Līzings objekta neatbilstību tā lietošanas mērķiem un Pārdevēja saistību nepienācīgu izpildi saskaņā ar Pirkuma līgumu, un visus ar to saistītos zaudējumus”;

4.2. Līzings kompānija saskaņā ar *Līgumu* sniedz patērētājam pakalpojumu PTAL 1.panta 2.punkta izpratnē, finansējot patērētāja izvēlēta līzings objekta iegādi, kā arī iznomājot konkrēto līzings objektu patērētājam;

4.3. PTAC norāda, ka *Līguma* noteikumi nedrīkst būt pretrunā ar PTAL imperatīvajām normām gadījumos, kad līzings ņemējs ir *patērētājs*. Kā jau iepriekš tika norādīts, *Patērētājam* PTAL normas paredz plašāku tiesisko aizsardzību nekā vispārīgās *Civillikuma* normas, tādējādi Līzings kompānija šo apstākli nav tiesīga ignorēt, attiecinot šāda veida līguma noteikumus uz *patērētājiem*;

4.4. Saskaņā ar *Līguma* 2.1.apakšpunktu (*Līguma* priekšmets), Līzings devējs **apņemas iegādāties Līzings objektu savā īpašumā un piešķirt Līzings ņemējam tiesības lietot Līzings objektu (respektīvi – nodot precī lietošanā)**. Savukārt Līzings ņemēja pienākums ir veikt visus no *Līguma* izrietošos maksājumus. Tādējādi Līzings devējs apņemas uz pirkuma līguma pamata no trešās personas iegūt īpašumā Līzings ņemēja izvēlētu lietu;

4.5. *Līguma* 2.2.apakšpunktā iekļauta norāde, ka *Patērētājs* uzņemas risku par *pārdevēja saistību nepienācīgu izpildi saskaņā ar Pirkuma līgumu* ir pretrunā ar PTAL ietvertu vienlīdzības principu. Konkrētajā gadījumā *Patērētājam* ir jāuzņemas atbildība par svešas saistības neizpildi, kā arī šīs saistības neizpildes rezultātā radušajiem zaudējumiem. Šāda veida patērētāja atbildības iekļaušana nonāk pretrunā ar *Līzings kompānijas* pienākumu *nodot precī līzings ņemējam lietošanā*. Konkrētajā gadījumā rodas situācija, kad *Līzings kompānija* neizpilda savas saistības, pamatojoties uz preces pārdevēja saistību neizpildi (preces nepiegādāšana noteiktajā termiņā), savukārt negatīvās sekas ir jāuzņemas *Patērētājam*;

4.4. Līdz ar to *Līzings kompānija* nevar ierobežot savu likumā noteikto atbildības apjomu un atbilstoši PTAL 6.panta trešās daļas 1.punkta noteikumiem (kontekstā ar PTAL 5.panta otrās daļas 1.punkta noteikumiem) *Līguma* 2.2.apakšpunkts uzskatāms par netaisnīgu līguma noteikumu;

5. Līguma 3.4. apakšpunkts: *Līzings devējs nav nekādā veidā atbildīgs par to, ka Līzings objekts netiek piegādāts (nodots), tiek piegādāts (nodots) neatbilstoši Pirkuma līguma noteikumiem, kā arī nav atbildīgs par jebkādu citu Pārdevēja saistību nepienācīgu izpildi saskaņā ar Pirkuma līgumu, Līzings objekta juridiskajiem vai faktiskajiem trūkumiem. Līzings ņemējs piesaka no Pirkuma līguma izrietošos prasījumus, kuri saistīti ar Līzings objekta trūkumiem, noteikto īpašību neesamību vai citādu neatbilstību Pirkuma līguma noteikumiem, Līzings objekta piegādes (nodošanas) nokavējumu vai citu Pārdevēja saistību nepienācīgu izpildi saskaņā ar Pirkuma līgumu, tieši Pārdevējam Savukārt Līguma 3.11.apakšpunkts: „Ja Līzings objekts netiek piegādāts (nodots) Līzings ņemējam pirkuma līgumā noteiktajā termiņā, vai īpašuma tiesības uz Līzings objektu netiek nodotas Līzings devējam saskaņā ar*

Pirkuma līguma noteikumiem 30 (trīsdesmit dienu) laikā pēc Līzinga devēja pieprasījuma saņemšanas Līzingaņēmējs atlīdzina Līzinga devējam visas summas, kuras Līzinga devējs ir samaksājis Pārdevējam saskaņā ar Pirkuma līgumu, izņemot iespējamās Pirkuma līgumā noteiktos nokavējuma procentus un līgumsodu, kas saistīts ar Pirkuma līgumā noteikto maksājumu veikšanas nokavējumu Līzinga devēja vainas dēļ. Ar brīdi, kad Līzingaņēmējs pilnīgi atlīdzina Līzinga devējam visas summas, kuras Līzinga devējs ir samaksājis Pārdevējam saskaņā ar Pirkuma līgumu, prasījumi pret Pārdevēju par minēto summu atmaksu pāriet no Līzinga devēja uz Līzingaņēmēju, nepieciešamības gadījumā sastādot atsevišķo Līdzēju vienošanos rakstiskā formā par šādu prasījumu pāreju.

5.1. No iepriekšminētajiem Līguma apakšpunktiem izriet, ka Līzinga kompānija pilnībā izslēdz savu atbildību par iespējamo preces nepiegādāšanu vai piegādes kavējumu un Pārdevēja saistību neizpildi. PTAC norāda, ka iepriekšminētie Līguma noteikumi ir pretrunā ar PTAL normām, nosaka priekšrocības Līzinga kompānijai, turpretī patērētāju nostāda neizdevīgā stāvoklī;

5.2. Kā jau iepriekš tika norādīts Līzinga kompānijas saistība nodot līzinga objektu līzingaņēmēja lietošanā ir savstarpēji saistīta ar līzingaņēmēja pienākumu veikt no Līguma izrietošos maksājumus;

Civillikuma 1591.pants nosaka: „Ja ceļ prasību par divpusēja līguma izpildīšanu, prasītājam vai nu jāpiesola pienācīgs izpildījums, vai jāpierāda, ka viņš no savas puses līgumu jau izpildījis”. Līdz ar to iepriekšminētajā Civillikuma pantā ir nostiprināts ekvivalences (līdzvērtības) princips, kas liedz Līzinga kompānijai pieprasīt veikt līzinga maksājumus pirms tā nav nodevusi lietu līzingaņēmējam, pretējā gadījumā nav iespējams runāt par līzinga devēja pienākumu iegādāties lietu līzingaņēmēja uzdevumā un nodot to viņa lietošanā;

5.3. Iepriekšminēto apstiprina arī juridiskajā literatūrā paustais viedoklis: “Kaut gan saskaņā ar īpatnēju finansētā līzinga konstrukciju pārdevējs piegādā lietu tieši līzingaņēmējam, līzinga devējs nekādā gadījumā netiek atbrīvots no savas saistības nodot objektu līzingaņēmēja lietošanā. Līdz ar to var uzskatīt, ka pārdevējs šeit darbojas līzinga devēja uzdevumā un tāpēc līzinga devējam būtu jāatbild līzingaņēmējam par pārdevēja nokavēto piegādi”.(S.Rudāns. “Par finansētā līzinga formām” Jurista Vārds 2002.gada 8.oktobris, Nr.253);

5.4. Saskaņā ar Pirkuma līguma 2.3.apkšpunktu Līzinga devējs ir tiesīgs vienpusēji izbeigt Pirkuma līgumu, ja Pārdevējs nepiegādā precī vai arī prece neatbilst līgumam. Šādā gadījumā izbeidzot Pirkuma līgumu, Pārdevējs atmaksā Līzinga devējam visas summas, kuras ir samaksātas Pārdevējam uz līguma pamata;

5.5. Tomēr vienlaikus ar Pirkuma līguma atcelšanu zūd tiesiskais pamats Līzinga līguma pastāvēšanai, jo Līzinga devējs bez spēkā esoša pirkuma līguma esamības nespēj nodrošināt savus saistību izpildi, kas izriet no Līzinga līguma 2.1.apkšpunkta – ja Līzinga devējs nesaņem savā īpašumā precī (Līzinga objektu), tad viņš nevar to nodot arī Līzingaņēmēja lietošanā. Līdz ar to zūd arī tiesiskais pamats Līzinga devējam prasīt no Līzingaņēmēja veikt maksājumus par pakalpojumu, kas faktiski nav saņemts;

5.6. Saskaņā ar Līzinga līguma 3.11.apkšpunktu ar brīdi, kad Līzingaņēmējs ir pilnīgi atlīdzinājis Līzinga devējam visas summas, Līzingaņēmējs iegūst regresa prasības pret Pārdevēju. Savukārt vienpusēji izbeidzot Pirkuma līgumu Līzinga devējs vairs nevar nodot regresa prasības Līzingaņēmējam par neesošu saistību. PTAC norāda, ka šajā gadījumā Līzinga devējs saņem visas samaksātās summas no Pārdevēja (Pirkuma līguma 2.3.apkšpunkts), gan arī no Līzingaņēmēja (Līzinga līguma 3.11.apkšpunkts), tādējādi Līzinga devējs netaisnīgi iedzīvojas uz Līzingaņēmēja

rēķina. Tādējādi izveidojas situācija, kurā patērētājs noslēdz līgumu, taču preces pārdevēja vainas dēļ netiek piegādāta līdz ar to Līzinga devējs vienpusēji lauž pirkuma līgumu kā rezultātā patērētājs nesaņem gan preci, gan pakalpojumu, papildus atlīdzinot arī Līzinga devēja veiktos maksājumus ar un līdz ar to tiek nostādīts beztiesiskā stāvoklī;

5.7. Kā jau iepriekš tika norādīts **Līzinga devēja saistība nodot lietu Līzinga ņēmēja lietošanā ir savstarpēji saistīta ar Līzinga ņēmēja pienākumu veikt no Līguma izrietošos maksājumus.**

Civillikuma 2030.pants paredz pārdevēja atbildību, ja pirktu lietu nenodod vai nenodod attiecīgā kārtā (pārdevējs nepienācīgi izpilda savas saistības). Šajā gadījumā pircējs var prasīt atlīdzību par visiem zaudējumiem.

Saskaņā ar *PTAL 30.panta* noteikumiem gadījumos, kad patērētājs nesaņem preci vai pakalpojumu noteiktajā termiņā un patērētājs vairs nav ieinteresēts līguma izpildīšanā, patērētājam ir tiesības vienpusēji atkāpties no līguma, saņemot samaksāto priekšapmaksu un pieprasīt radīto zaudējumu atlīdzību. Savukārt *Civillikuma 1663.pants* nosaka: „*Ja kreditors parādnieka nokavējuma dēļ vairs nav ieinteresēts līguma izpildīšanā, tad viņš var prasīt tā atcelšanu*”.

Līgumā Līzinga kompānija atbildību par pārdevēja saistību nepienācīgu izpildi attiecina uz Līzinga ņēmēju, tomēr tajā pašā laikā saglabā prasījuma tiesības pret *Pārdevēju*, kas ir pretrunā ar *PTAL 6.panta* trešās daļas 1.punktu (kontekstā ar *PTAL 5.panta* otrās daļas 3.punktu);

5.8. *PTAC* norāda, ka „lai arī Pirkuma līguma 4.2.apkšpunktā iekļauts noteikums, ka: „*Pircējam un Līzinga ņēmējam ir solidāras prasījuma tiesības pret Pārdevēju sakarā ar Pirkuma priekšmeta trūkumiem un īpašībām*”, tas pilnībā negarantē šādu prasījumu tiesību realizāciju, jo saskaņā ar Pirkuma līguma 2.3.apkšpunktu Līzinga devējam ir tiesības vienpusēji laužt līgumu, ja pirkuma priekšmets netiek piegādāts vai neatbilst līgumam. Savukārt patērētājam šādas tiesības nav, jo to nosaka Pirkuma līguma 4.2.apkšpunkta turpinājums – „...*neviens no Līguma noteikumiem nedod Līzinga ņēmējam tiesības izbeigt Līgumu vai prasīt Pirkuma maksas samazinājumu bez Pircēja iepriekšējas rakstveida piekrišanas*”. No iepriekšminētā *Līguma* apakšpunkta izriet, ka *Patērētājs* nevar izmantot savas likumiskās tiesības, ja tam nepiekrīt *Pakalpojuma sniedzējs*;

5.9. Līdz ar to *PTAC* norāda, ka *Līguma 2.2. un 3.11.apkšpunktu* noteikumi rada būtisku neatbilstību pušu tiesībās un pienākumos par sliktu patērētājam, jo konkrētajā gadījumā līzinga devējam ir tiesības neizpildīt savu pienākumu – nodot nomas objektu patērētāja lietošanā, bet prasīt no patērētāja viņa saistību izpildi pilnā apmērā. Saskaņā ar *PTAL 6.panta* trešās daļas 1. un 3.punktu, iepriekšminētie *Līguma* apakšpunkti ir netaisnīgi līguma noteikumi;

6. Saskaņā ar *Līguma 7.4.apkšpunktu*: „*Līzinga ņēmējam ir tiesības pirms noteiktā termiņa veikt vienu vai vairākus Līzinga maksājumus, paziņojot par to Līzinga devējam vismaz 30 (trīsdesmit) dienas iepriekš un tikai saskaņā ar attiecīgo, Līzinga devēja izrakstīto rēķinu. Ja Līzinga ņēmējs veic Līzinga maksājumus citā dienā, nekā tā, kura noteikta Maksājumu grafikā kārtējā Līzinga maksājuma veikšanai, Līzinga ņēmējs samaksā Līzinga devējam Procentus, kas tiek aprēķināti par laika posmu līdz dienai, kura atbilstoši Maksājuma grafikam būtu jāveic nākamais līzinga maksājums*”.

6.1. Saskaņā ar *Noteikumu 18.punktu* patērētājam ir tiesības pildīt kredīta saistības pirms noteiktā termiņa un veikt kārtējo maksājumu citā dienā, nekā tas noteikts līgumā;

6.2. Saskaņā ar iepriekšminēto *Līguma* apakšpunktu patērētājam ir tiesības veikt pirms termiņa vienu vai vairākus līzings maksājumus. Tomēr tajā pašā laikā no *Līguma* apakšpunkta redakcijas patērētājam (ņemot vērā, ka vidusmēra patērētājam nav attiecīgu speciālo zināšanu) nav iespējams precīzi un skaidri konstatēt līzings pirmstermiņa atmaksas priekšnoteikumus, tādējādi apgrūtinot izmantot *Noteikumus* noteiktās tiesības;

6.3. *PTAL* 6.panta otrā daļa nosaka: „*Līguma noteikumi formulējami vienkāršā un saprotamā valodā. Neskaidri un neprecīzi rakstveida līguma noteikumi tiek tulkoti par labu patērētājam*”. Tādējādi līguma noteikumiem ir jābūt pēc iespējas sistemātiski un gramatiski viegli adresātam uztveramiem. Savukārt sarežģīti un nepārskatāmi līguma noteikumi traucē patērētājam uztvert no līguma izrietošās tiesības un pienākumus Līdz ar to *Līguma* 7.4.apkšpunkts ir atzīstams par neskaidru līguma noteikumu;

Saskaņā ar *PTAL* 25.panta ceturtais daļas 6.punktu, *PTAC* kompetencē ir normatīvajos aktos paredzēto darbību veikšana, lai ražotājs, pārdevējs vai pakalpojuma sniedzējs grozītu līguma projektu vai pārtrauktu pildīt līguma noteikumus, ja līguma projektā vai noslēgtajā līgumā konstatēti netaisnīgi vai neskaidri noteikumi.

Vienlaikus *PTAC* secina, ka SIA „DnB NORD Līzings” 2006.gada 31.augusta paskaidrojumā *PTAC* ir apņēmusies veikt ar *Patērētāju noslēgtajā Līgumā* izmaiņas attiecīgi veicot grozījumus *Līguma* 10.1.11., 10.1.12. un 10.9.apakšpunktos.

Ņemot vērā iepriekš minēto, *PTAC* saskaņā ar *Administratīvā procesa likuma* 65.panta pirmās daļas, *Civillikuma* 1591., 1663., 1934.un 2030.pantu, *PTAL* 3.panta 2.punktu, 5.panta otrās daļas 5.punktu, 6.panta pirmo, otro un ceturto daļu, 6.panta trešās daļas 1. un 7.punktu, piekto, sesto un septīto daļu un pamatojoties uz *PTAL* 25.panta ceturtais daļas 4. un 6.punktu un astotās daļas 1.punktu, desmito daļu, 30.pantu **uzdod SIA „DnB NORD Līzings”:**

1) **pārtraukt pildīt** šajā administratīvajā aktā konstatētos:

1.1.) netaisnīgos *Līguma*:

- Speciālajos noteikumos iekļauto *Šķīrējtiesas klauzulu*;
- 2.2.apakšpunkta noteikumus daļā, kas nosaka: „...līdz ar to Līzings ņemējs uzņemas visu risku, kas saistīts ar Līzings objekta neatbilstību tā lietošanas mērķiem un Pārdevēja saistību nepienācīgu izpildi saskaņā ar Pirkuma līgumu, un visus ar to saistītos zaudējumus”;
- 3.4.apakšpunkta noteikumus daļā, kas nosaka: „...Līzings devējs nav jebkādā veidā atbildīgs par to, ka Līzings objekts netiek piegādāts (nodots), tiek piegādāts (nodots) ar nokavējumu vai tiek piegādāts (nodots) neatbilstoši Pirkuma līguma noteikumiem...”;
- 3.11.apakšpunkta noteikumus;

1.2.) netaisnīgos *Pirkuma līguma*:

- 4.2. apakšpunkta noteikumus daļā, kas nosaka: „...Taču neviens no Līguma noteikumiem, nedod Līzings ņemējam tiesības izbeigt Līgumu vai prasīt Pirkuma maksas samazinājumu bez Pircēja iepriekšējas rakstveida piekrišanas”;

2) **pārtraukt pildīt** identiska satura:

2.1.) *Līguma* noteikumus kā *Šķīrējtiesas klauzulu*, 2.2. apakšpunktu daļā, kas nosaka: „līdz ar to Līzings ņemējs uzņemas visu risku, kas saistīts ar Līzings objekta neatbilstību tā lietošanas mērķiem un Pārdevēja saistību nepienācīgu izpildi saskaņā ar Pirkuma līgumu, un visus ar to saistītos zaudējumus” un 3.4.apakšpunkta noteikumus daļā, kas nosaka: „...Līzings devējs nav jebkādā veidā atbildīgs par to,

ka Līzinga objekts netiek piegādāts (nodots), tiek piegādāts (nodots) ar nokavējumu vai tiek piegādāts (nodots) neatbilstoši Pirkuma līguma noteikumiem...”, 3.11.apakšpunkta noteikums ar citiem patērētājiem noslēgtajos Finanšu līzinga līgumos, kurus SIA „DnB NORD Līzings” un patērētāji nav atsevišķi apsprieduši;

2.2.) *Pirkuma līguma 4.2.apakšpunkta noteikumus daļā, kas nosaka : „...Taču neviens no Līguma noteikumiem, nedod Līzinga ņēmējam tiesības izbeigt Līgumu vai prasīt Pirkuma maksas samazinājumu bez Pircēja iepriekšējas rakstveida piekrišanas”;*

3) **mēneša laikā no lēmuma spēkā stāšanās dienas grozīt** šajā administratīvajā aktā norādīto *Līguma 2.2. apakšpunktu daļā, kas nosaka: „līdz ar to Līzinga ņēmējs uzņemas visu risku, kas saistīts ar Līzinga objekta neatbilstību tā lietošanas mērķiem un Pārdevēja saistību nepienācīgu izpildi saskaņā ar Pirkuma līgumu, un visus ar to saistītos zaudējumus”* un 3.4.apakšpunkta noteikumus daļā, kas nosaka: „...Līzinga devējs nav jebkādā veidā atbildīgs par to, ka Līzinga objekts netiek piegādāts (nodots), tiek piegādāts (nodots) ar nokavējumu vai tiek piegādāts (nodots) neatbilstoši Pirkuma līguma noteikumiem...”, 3.11.apakšpunkta noteikumus, 7.4.apakšpunkta noteikumus attiecībā uz līzinga maksājumu pirmstermiņa atmaksu un *Pirkuma līguma 4.2.apakšpunktu daļā, kas nosaka: „...Taču neviens no Līguma noteikumiem, nedod Līzinga ņēmējam tiesības izbeigt Līgumu vai prasīt Pirkuma maksas samazinājumu bez Pircēja iepriekšējas rakstveida piekrišanas”;*

3) sniegt informāciju *PTAC* par administratīvā akta izpildi pirms administratīvā akta nolemjošās daļas 3.punktā noteiktā izpildes termiņa beigām atbilstoši *PTAL* 25.panta desmitās daļas noteikumiem (t.sk., iesniedzot arī grozīto līguma projektu).

Saskaņā ar *Administratīvā procesa likuma* 70.panta pirmo daļu, 76.panta pirmo daļu un otro daļu, 79.panta pirmo daļu un *Patērētāju tiesību aizsardzības likuma* 25.panta pirmo daļu šo administratīvo aktu var apstrīdēt Latvijas Republikas Ekonomikas ministrijā viena mēneša laikā kopš tā paziņošanas adresātam, iesniedzot iesniegumu par administratīvā akta apstrīdēšanu *PTAC* (K.Valdemāra ielā 157, Rīgā, LV – 1013).

Direktora vietā

direktora vietniece

(paraksts)

B.Liepiņa

(zīmogs)

(...)

IZRAKSTS PAREIZS